

22. НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА МОСКВИ І ЗАХІДНА УКРАЇНА У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

Бравчук Я.М. -студентка 2 курсу

(Українська академія друкарства)

Науковий керівник: к.іст.н., доц. Красівський О.Я.

З часу встановлення більшовицької влади і до початку другої світової війни Москва демагогічно заявляла про захист українського населення, яке було під гнітом Польщі, декларативно ставила себе у позицію оборонця західних українців. На відміну від царизму, який розглядав Галичину як частину Росії, Москва 20-30 років вважала Західну Україну частиною УРСР, і це надавало більшовикам набагато більших можливостей у підступній грі. Намагаючись приєднати Західну Україну до Російської імперії, Москва ніколи не розкривала своїх справжніх планів. Одночасно московська пропаганда, прикриваючи свої імперські зазіхання на весь світ, заявляла, що Західна Україна поневолена поляками і її населення прагне до соборності.

Польська національна і соціально-економічна політика відкривала широкі можливості для політичної гри Москви у Західній Україні: заперечення існування українського народу, луквідація українського шкільництва, боротьба проти всяких проявів культурно-національного життя, колоніальна економічна політика. В той же час Москва формально дозволила існування української республіки, що дало підставу для наростання в 20-х роках радянофільських настроїв у Західній Україні, а також створення Комуністичної партії Західної України (КПЗУ).

Проте українська політична думка в Західній Україні пішла власним шляхом і не піддавалась радянофільським впливам. Самостійницькі ідеї поширились навіть на КПЗУ, яку Москва розглядала як свою агентуру. В цій партії розпочалась боротьба проти русифікаторських елементів, які рекрутувалися з неукраїнців. Більшість західноукраїнських комуністів підтримала виступи Шумського та Хвильового в КП(б)У та Комінтерні, за що КПЗУ була розігнана. Натомість утворилася нова партія, членами якої стали переважно неукраїнці.

Події в КПЗУ, процес СВУ, насильницька колективізація, вістки про голод у 1932-1933 роках в УРСР та інші антиукраїнські акції стали серйозною перепоною радянофільським впливам у Західній Україні.

У другій половині 30-х років Москва та її агенти робили спроби відновити втрачені позиції в Західній Україні. Для цього було використано важке економічне становище Західної України, масові

страйки 1936 року у Львові. Однак соціально-економічна політика ОУН і зростання її впливу серед українських робітників та селян не давало можливості комуністичним агітаторам зтягнути людей у свої тенета.

УДК 883:82(091)

23. АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ОБРАЗУ МІСТА У ПРОЗОВІЙ ТВОРЧОСТІ В.ВИННИЧЕНКА ТА М.ХВИЛЬОВОГО

Малець Л.В. - студентка 5 курсу

(Київський університет ім.Тараса Шевченка)

Науковий керівник: д.ф.н., проф. Погребенник В.Ф.

Визначальною рисою творчості В.Винниченка та М.Хвильового є її виразна заангажованість на проблемах міста. Тож і актуальність даної роботи полягає у визначенні особливостей розкриття даної теми у прозовій літературі початку ХХ ст., зокрема, у творчості В.Винниченка та М.Хвильового. Дуже цікаво простежити розвиток урбаністичної проблематики у творчості українських митців 1-ої чверті ХХ ст., коли ця тематика тільки набирала розвитку і визначалась у своїх закономірностях. Це становить тим більший інтерес для літературознавства, якщо врахувати, що в українській критиці ще донедавна панував погляд на українську літературу як на літературу, заангажовану на сільській тематиці. Популярною була народницька концепція села як джерела народної моралі, сховища народних звичаїв та народної моралі, а місто - розсадник аморальності, деструкції людської особистості - звідси й домінування в українській літературі навіть у ХХ ст. буколичних мотивів, сільської ідилії, сентиментальності.

На початку ХХ ст. в українській літературі, захопленій найновішими філософсько-естетичними віяннями почався поступовий, хоча і не безболісний перехід від народництва, яке тим не менше зберігало свої позиції і в більш пізній літературі, до модерних філософсько-психологічних теорій, заглиблення в психологічні переживання конкретної людської особистості, захопленої бурхливим виром тогочасного життя, порушеної розміреності існування. І ці нові погляди якнайкраще втілювалися в урбаністичній літературі, зокрема в творчості В.Винниченка і М.Хвильового. Людина в творах цих письменників опанована болісними пошуками сенсу буття, пошуками свого місця в бурхливих водах тогочасного життя. Тож і саме місто, місце свого існування, вони сприймають через призму цих роз'ятрених переживань, воно ніби втілює в собі їхній м'ятежний, неспокійний дух, стає епіцентром усіх духовних пошуків часу.